

"...

Anayasa'ya aykırılık iddiası için mahkemece ileri sürülen gerekçeler:

Türk Medenî Kanununun kaynağı olan İsviçre Medenî Kanununda bu itirazda geçen maddelerin düzenlediği işlemlerin vesayet daireleri, vesayet mercii ve denetleme yerlerince yapılacağı bildirildiği halde, bu deyimler Türk yasa koyucusunca vasi, sulh ve asliye mahkemeleri olarak kabul edilmiş, bunun sonucunda sözü edilen maddelerde geçen işlemler sulh mahkemeleri ile asliye mahkemelerine bırakılmıştır. Bütün bu işlemler, hukukî nitelikçe yargı işlerinden olmayıp yönetim işlerindedir. Anayasa'mızın 5., 6. ve 7. maddelerinde Devlet yetkisini kullanacak üç organ sayılmış ve bunların görev sınırları dahi belirtilmiştir. Anayasa'nın 7. maddesinde : "Yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır" denilmiştir. Anayasa'nın bu üç maddesi, kaynağını Anayasa'dan alan kuvvetlerin yetkilerini belirttiğine göre mahkemelerce yargı yetkisinden başka bir yetkinin kullanılmayacağı ve mahkemelerin ancak yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin olan işleri görebilecekleri anlaşılmaktadır. Demek ki .mahkemelerin yetkilen içinde olmayan bir işe bakmaları yahut öbür kuvvetin görevine giren bir işte kendilerini görevli saymaları, Anayasa'yı açıkça çiğneme olacaktır,

Anayasa'nın 7. maddesinden başka 31. maddesinin ikinci fıkrası hükmünden de, yargı yerlerinin ancak bir dâvaya bakabilecekleri, görevlerinin dâva ve yargılama ile sınırlı bulunduğu ayrıca belirlemektedir. Bundan anlaşılıyor ki dâva niteliğinde bulunmayan ve yargılamayı gerektirmeyen işler, mahkemelere görev olarak verilemez.

Anayasa'mızın 134. maddesinin son fıkrasında, hâkimlerin kanunda belirtilen başka gene! ve özel hiçbir görev alamıyacakları hükmü yer almıştır ki bu dahi, yargı yetkisi dışında hâkimin herhangi bir iş görmesini açıkça yasaklamaktadır ve yasa koyucuyu da bağlayıcı niteliktedir. Bundan başka, Anayasa'nın 132. maddesinin 1. fıkrasında, hâkimlerin Anayasaya, hukuka ve vicdan kanılarına göre hüküm vermeleri ilkesi öngörülmüştür; hüküm ise bir dâvayı çözümleyen, sonuçlandıran karar olduğuna göre bu madde hükmünce dahi hâkimlerin görevleri, yargı işleriyle sınırlandırılmış bulunmaktadır. Nitekim eski, Medenî Kanunumuz olan Mecellenin 1785. maddesindeki hâkime ilişkin tanımlama dahi, eskidenberi Türk hukukunda hâkimin uyuşmazlıkları çözümleyen Devlet görevlisi durumunda bulunduğunu açıkça anlatmaktadır. Nihayet, Anayasa'nın 8. maddesi uyarınca, yasalar Anayasa'ya aykırı olamayacağından Medenî Kanunun sözü edilen ve hâkime yargı görevi dışında yönetim işleri veren hükümlerinin de Anayasa'ya aykırı olması gerekmektedir.

Sulh mahkemesindeki dâvanın konusu olan iş bir vasi atama işi olduğuna göre bunun niteliği üzerinde durulunca az önce belirtilen yargı işleri niteliğinde olmadığı sonucuna varılmaktadır. Medenî Yasanın tartışma konusu hükümleri Anayasa'mızın 35. maddesinde yer alan sosyal ödevlerin yerine getirilmesini düzenleyici hükümlerdir ve Anayasa, bu ödevleri yürütme organına vermiştir ve bundan dolayı bu işlerin mahkemelere gördürülmesi, bu yönden dahi Anayasa ile çelişmektedir.

Yürürlükte bulunan yasalara göre kamu dâvası "iddianame" ve kişisel dâvalar ise dâva "dâva dilekçesi" ile açılır. Vasi atama işlemleri ise yalnızca bir haber verme üzerine mahkemece kendiliğinden yapılır ve bunlarda yargılama usulünün birçok hükümleri "gıyap, müracaata kalma ve benzeri uygulanamaz. Bir dâvada iki taraf bulunur; vasi atamada ise taraf yoktur. Bir dâvada yargılama sonucunda hüküm verilir; vasi atama ise bir karar ile olur. Bu da hukukî

Esas No:1967/21
Karar No:1968/36

anlamda bir karar olmayıp ancak bir atama buyruğudur ve herşeyden önce bu kararlarla çözümlenen bir uyuşmazlık yoktur. Haklı ile haksız ayırt edilmiş, yahut bir kimsenin cezalandırılmasına veya suçsuzluğuna karar verilmiş değildir. Burada bütün yapılan iş, memur atanmasında aranan belli bir takım niteliklerin vasi atanacak kimsede bulunup bulunmadığına bakmaktan ibarettir; böyle bir görev ise, ancak ve ancak bir yürütme görevi olabilir."